

ΕΝΟΤΗΤΑ 8

Β1 ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ

- **ελευθερώνω:** 1.κάνω κάποιον από δούλο ελεύθερο, του δίνω ελευθερία· απελευθερώνω. *Ελευθέρωσαν την πατρίδα του από το ζυγό της δουλείας.* || αφήνω δεσμώτη ή κρατούμενο ελεύθερο: *Ελευθέρωσαν τους ομήρους.* 2. απαλλάσσω από εμπόδιο, βάρος, ενόχληση, υποχρέωση, δέσμευση: *Ελευθερώστε την είσοδο / τη δίοδο / το δρόμο*
ΑΝΤ: υποδουλώνω, σκλαβώνω
- **ελευθερία:** η απουσία περιορισμού, η ιδιότητα ή η κατάσταση εκείνου που δεν εμποδίζεται ή δε δεσμεύεται από κανένα εξωτερικό ή εσωτερικό παράγοντα (*Εσωτερική / εξωτερική Απόλυτη.* || *Η ελευθερία της βούλησης (ενός ατόμου)= η ικανότητά του να αποφασίζει και να ενεργεί ανεξάρτητα από κάθε εξωτερικό ή εσωτερικό παράγοντα.* || (ειδ.) *ό,τι οι νόμοι επιτρέπουν να πράττει ή να μην πράττει κάποιος: Οι ελευθερίες του ατόμου / του πολίτη.* Η ελευθερία λόγου , του τύπου. || (για κράτη, έθνη) η μη εξάρτηση από την εξουσία ή την κυριαρχία άλλου κράτους· λευτεριά.
ΑΝΤ δουλεία, σκλαβιά
- **ελευθέρωση:** λύτρωση, αποδέσμευση **ΑΝΤ:** υποδούλωση
- **ελευθεριάζω:** ζω, συμπεριφέρομαι με τρόπο που ξεπερνά τους περιορισμούς και τις απαγορεύσεις μιας κοινώς αποδεκτής ηθικής (ελευθεριάζουσα συμπεριφορά)
- **ελευθεριότητα:** η έλλειψη ηθικών φραγμών
- **ελευθεροστομία:** τολμηρός τρόπος ομιλίας. **α.** τρόπος έκφρασης και ομιλίας που αντιβαίνει στους κοινώς αποδεκτούς κανόνες ευπρεπούς και ηθικής συμπεριφοράς· αυθάδεια ή, συνηθέστερα, αθυροστομία. **β.** ειλικρινής και θαρραλέα έκφραση γνώμης· παρρησία.
- **απελεύθερος:** στην αρχαιότητα, ο δούλος που απέκτησε την ελευθερία του.
- **φιλελεύθερος -η -ο:** 1. που αγαπάει την ελευθερία: *Έχει φιλελεύθερες ιδέες.* 2. που κινείται, που δρα ή εκφράζεται στα πλαίσια του φιλελευθερισμού: *Φιλελεύθερη πολιτική / οικονομία / ιδεολογία.* (ως ουσ.) ο φιλελεύθερος, οπαδός του φιλελευθερισμού
- **ελευθεροτυπία:** η ελευθερία του τύπου, η ελεύθερη έκφραση γνώμης
- **ελευθερόφρων :** αυτός που σκέφτεται ελεύθερα
- **φιλελευθεροποιώ:** αίρω περιορισμούς και απαγορεύσεις, επιχειρώ φιλελευθεροποίηση: *Το καθεστώς / η κοινωνία / η οικονομία φιλελευθεροποιήθηκε.*
- **φιλελευθερισμός :** 1. το σύνολο των ιδεών, των θεωριών και των αρχών με τις οποίες διακηρύσσεται η ελευθερία του ατόμου στο οικονομικό, στο πολιτικό και στο θρησκευτικό επίπεδο· λιμπεραλισμός: *Ο φιλελευθερισμός ήρθε το 18ο αι. ως αντίδραση στους περιορισμούς του ατόμου από τη μεσαιωνική παράδοση. Πολιτικός / οικονομικός / θρησκευτικός φιλελευθερισμός. Η ιδεολογία του φιλελευθερισμού στήριξε πολλές φορές απολυταρχικά καθεστώτα.* 2. η αγάπη για την ελευθερία

ΑΣΚΗΣΗ

Να σχηματίσετε προτάσεις με τις λέξεις :

ελευθερώνω

Παρά τις προεκλογικές της δεσμεύσεις , η κυβέρνηση δεν απελευθέρωσε τους πολιτικούς κρατουμένους .

ελευθερία

Στο βωμό της ελευθερίας έχει χυθεί πολύ αίμα.

ελευθεριότητα

Είναι αδίστακτος και χωρίς ηθικούς φραγμούς. Η ελευθεριότητα του τον καθιστά επικίνδυνο.

ελευθερόστομος

Προσβάλλει τους άλλους ανά πάσα στιγμή . Είναι απίστευτα ελευθερόστομος.

απελευθέρωση

Πολλοί θεωρούν απαραίτητη την απελευθέρωση του ωραρίου .

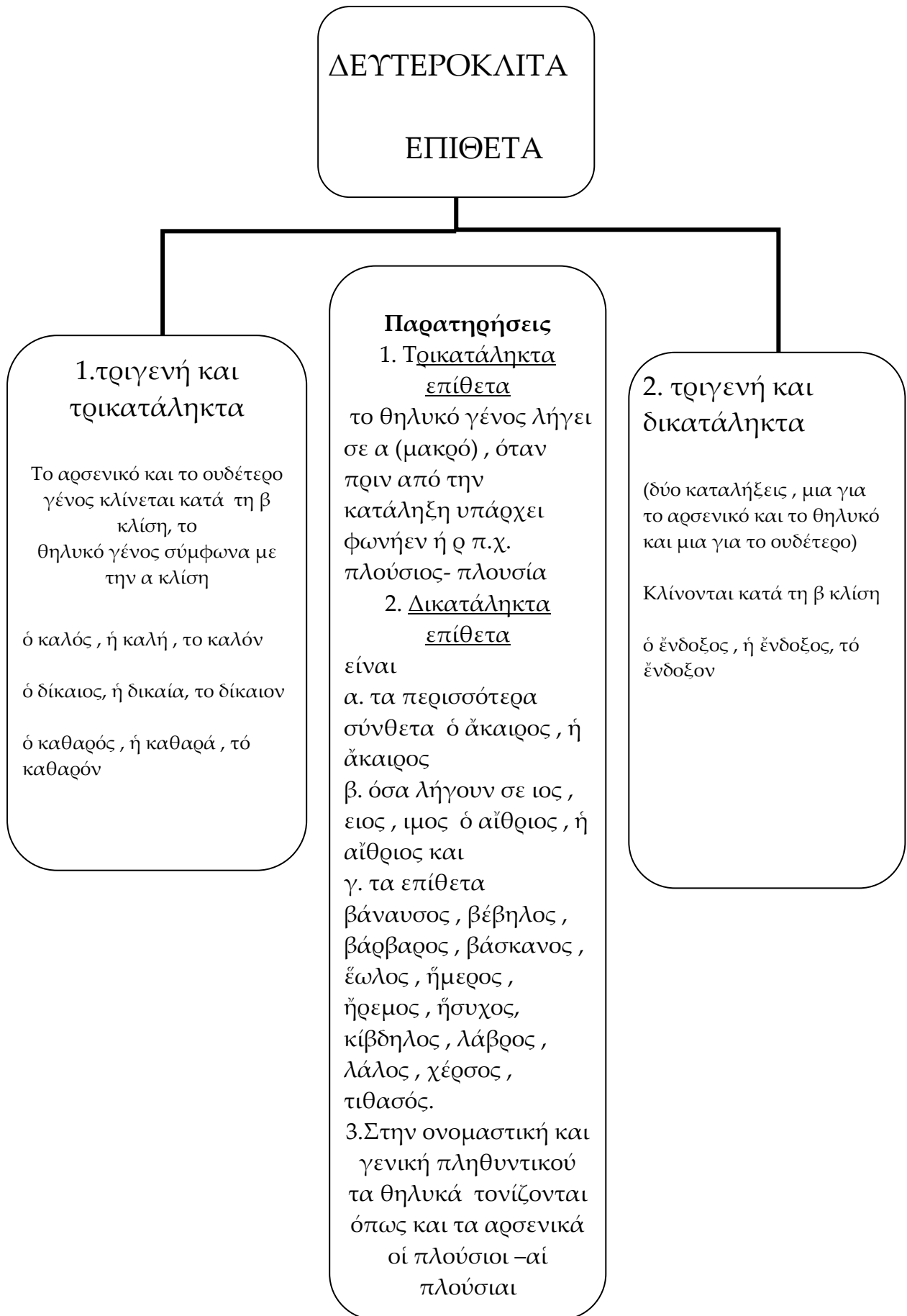
ελευθεροτυπία

Όπου παρεμποδίζεται το δικαίωμα να εκφράζει ελεύθερα τις απόψεις του μέσω του Τύπου , εκεί υπάρχει ελευθεροτυπία.

φιλελεύθερος

Διώχθηκε από το στρατιωτικό καθεστώς για τις φιλελεύθερες και προοδευτικές του ιδέες.

Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Ενότητα 8^η

Γ. Γραμματική – Δευτερόκλιτα επίθετα / Δεικτική αντωνυμία οὗτος, αὕτη, τοῦτο

Ασκήσεις

1. Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα, όπως το παράδειγμα

Επίθετα	Κατηγορία	Θηλυκό γένος	Ουδέτερο γένος
ἅγιος	τρικατάληκτο	ἅγια	ἅγιον
σεμνός			
δόκιμος			
γενναῖος			
βέβαιος			
θερμός			
ἄκαρπος			
αἰφνίδιος			
παλαιός			

2. Να γράψετε το επίθετο στη σωστή πτώση και αριθμό

1. Αἱ ἀποφάσεις (ὁ δίκαιος)
2. τοῖς στρατοῖς (ὁ ἀξιόμαχος)
3. τῆς συμπεριφορᾶς (ὁ βάνουσος)
4. τόν καιρόν (ὁ αἶθριος)
5. τοῖς προγόνους (ὁ ἔνδοξος)
6. τῶν ἀνδρῶν (ὁ πλούσιος)
7. ἡ μᾶζα (ὁ ἄμορφος)
8. οἱ ἰχθύες (ὁ ἄφωτος)
9. τὰ τεῖχη (ὁ ὑψηλός)
10. τῆς θυέλλης (ὁ φοβερός)
11. τήν βασίλισσαν (ὁ ἔνδοξος)
12. τοὺς νησιῶτας (ὁ τολμηρός)

3. Γράψτε τα παρακάτω επίθετα στην ίδια πτώση και αριθμό στα γένη που λείπουν

αρσενικό	θηλυκό	ουδέτερο
	τῆ μικρᾶ	
τοῦ παμφόρου		
	τήν πυκνήν	
τούς ἀρχαίους		
		τά ἄπειρα

4. Να συμπληρώσεις τις προτάσεις με τους κατάλληλους τύπους της δεικτικής αντωνυμίας οὗτος, αὕτη, τοῦτο

- α. Ἐπεὶ δέ (αρσ.) ἀπέθανε, Ἡριππίδας ἀναλαμβάνει τὰς ναῦς
- β. Ἐκ (γεν. ουδ.) δήλον ἐστὶ ὅτι πάντας χρή (αιτ. ουδ.) μανθάνειν.
- γ. Δεῖ ἐπιμελεῖσθαι τοῦ πράγματος, τῆς ἀρετῆς, καὶ (αιτ. θηλ.) διδάσκειν καὶ ἰδία καὶ δημοσία.

Αφού διαβάσετε από τη γραμματική της αρχαίας ελληνικής τις σελίδες 95-97(δευτερόκλιτα επίθετα) και 137-138(δεικτικές αντωνυμίες) να κάνετε τις παρακάτω ασκήσεις:

1.Να σχηματίσετε τα τρία γένη των επιθέτων:

δόκιμος , σεμνός , γενναῖος , βέβαιος , θερμός , ἄκαρπος , βέβηλος , αἰφνίδιος, παλαιός , καθαρός.

2.Να γράψετε το επίθετο στη σωστή πτώση και αριθμό

Αἱἀποφάσεις (ὁ δίκαιος) , τοῖςστρατοῖς(ὁ ἀξιόμαχος), τῆςσυμπεριφορᾶς(ὁ βάνασος) , τόνκαιρόν(ὁ αἴθριος), τοῖςπρογόνους(ὁ ἔνδοξος),τῶν ἀνδρῶν (ὁ πλούσιος) , ἡμᾶζα (ὁ ἄμορφος).

3.Να κλιθῶν μαζί : τό γαμήλιον δῶρον , ὁ καλός πολίτης , ἡ μικρά ὁδός.

4.Στην παρακάτω φράση να εντοπίσετε τα δευτερόκλιτα επίθετα και να γράψετε τα τρία γένη

Προμηθεύς ὄρα τόν ἄνθρωπον γυμνόν τε καί ἀνυπόδητον καί ἄστρωτον καί ἄοπλον.

5.Να συμπληρώσεις τις προτάσεις με τους κατάλληλους τύπους της δεικτικής αντωνυμίας οὗτος, αὕτη , τοῦτο

α. Ἐπεὶ δέἀπέθανε , Ἡριππίδας ἀναλαμβάνει τὰς ναῦς

β. Ἐκδῆλον ἐστὶ ὅτι πάντα χρή.....μανθάνειν.

γ. Δεῖ ἐπιμελεῖσθαιτοῦ πράγματος , τῆς ἀρετῆς , καίδιδάσκειν καὶ ἴδια καὶ δημοσίᾳ.